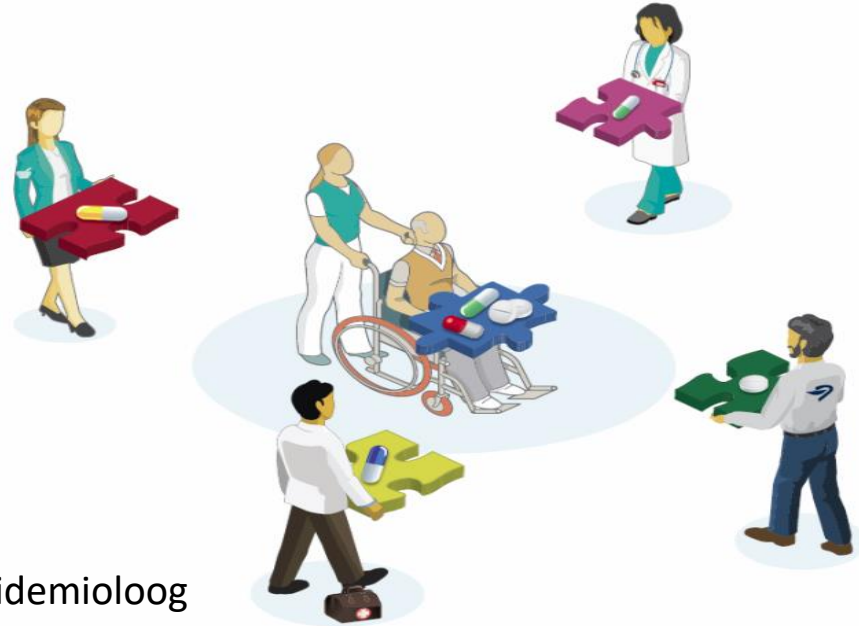

Transmurale samenwerking bij ontslag om de continuïteit van zorg te optimaliseren

Dr. F Karapinar-Çarkit
ziekenhuisapotheker-epidemioloog
(f.karapinar@olvg.nl)

Disclosure belangen spreker

(potentiële) belangenverstrengeling	Geen
Voor bijeenkomst mogelijk relevante relaties met bedrijven	
<ul style="list-style-type: none">• Sponsoring of onderzoeksgeld• Honorarium of andere (financiële) vergoeding• Aandeelhouder• Andere relatie, namelijk ...	

Na ontslag

Er zijn mensen die krijgen in het ziekenhuis keurig hun medicijnen. In het ziekenhuis zegt iedere oudere ik snap het, maar de volgende dag zijn ze thuis en hebben ze al die doosjes voor zich en weten ze het niet meer

Continuïteit van zorg en therapietrouw

- Vergt samenwerking tussen 1^e-2de lijn
- Vergt begeleiding van de patiënt over de keten heen (en een blik achter de voordeur)

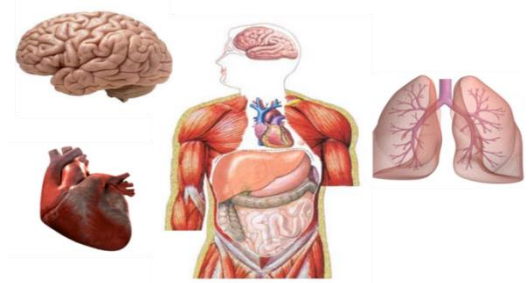

Doel

Het effect evalueren van een transmurale samenwerking op geneesmiddel-gerelateerde problemen (GGPs) na ziekenhuisontslag

Methode: design

- Multicenter
 - BovenIJ en OLVG West te Amsterdam
 - Cardiologie, neurologie, interne- en longgeneeskunde
 - Openbare apotheken in de regio (n=50)
- Inclusiecriteria
 - ≥ 24 uur opgenomen, ≥ 3 chronisch gebruikte geneesmiddelen, ≥ 1 gewijzigd geneesmiddel
- Exclusiecriteria
 - Ontslag naar verpleeghuis, levensverwachting < 6 maanden, cognitief niet in staat/ taalbarrière

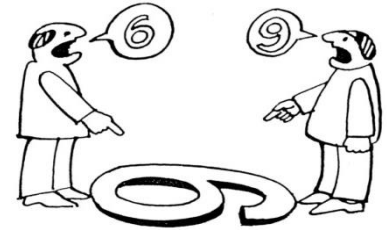
Methode: proces

Controlefase

- **Ziekenhuisapotheek**
- Reguliere zorg: medicatieverificatie bij opname en ontslag
 - ≤24 uur een medicatieoverzicht naar openbare apotheek (OA) en huisarts (HA)
- **Openbare apotheek**
 - Reguliere zorg

Interventiefase

- **Ziekenhuisapotheek**
 - + Educatie patiënt: teach back
 - + Communicatie redenen medicatiewijzigingen/problemen
 - + Communicatie naar thuiszorg
- **Openbare apotheek**
 - Patiëntendossier ≤24 uur bijwerken
 - Huisbezoek ≤ 5 dagen na ontslag
 - Overleg met huisarts (HA)/specialist en thuiszorg bij GGP's

Methode: uitkomst en analyse

- Primair: geneesmiddel gerelateerde problemen
4 weken na ontslag (telefonisch)
- Secundair:
 - Kennis van medicatiewijzigingen, tevredenheid
- Intention to treat analyse
 - Chi-square test

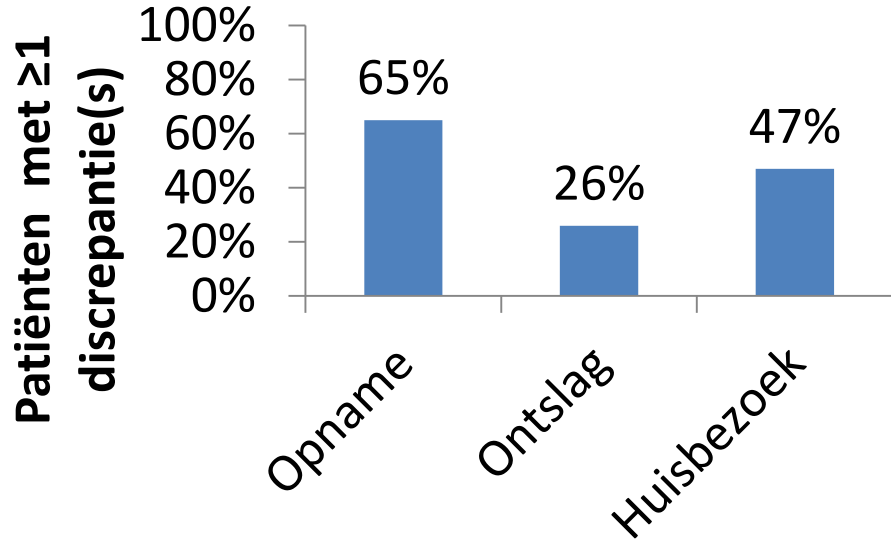
Resultaten: GGPs en kennis

	% controle (n=212)	% interventie (n=189)	p-waarde
Medicatiegerelateerde klachten	25	16	0,04*
Zorgen	25	16	0,04*
Twijfels	16	13	0,51
Moeite	15	10	0,12
Praktische problemen	21	19	0,57
Vragen	22	14	0,03*
Totaal	66	52	0,007*

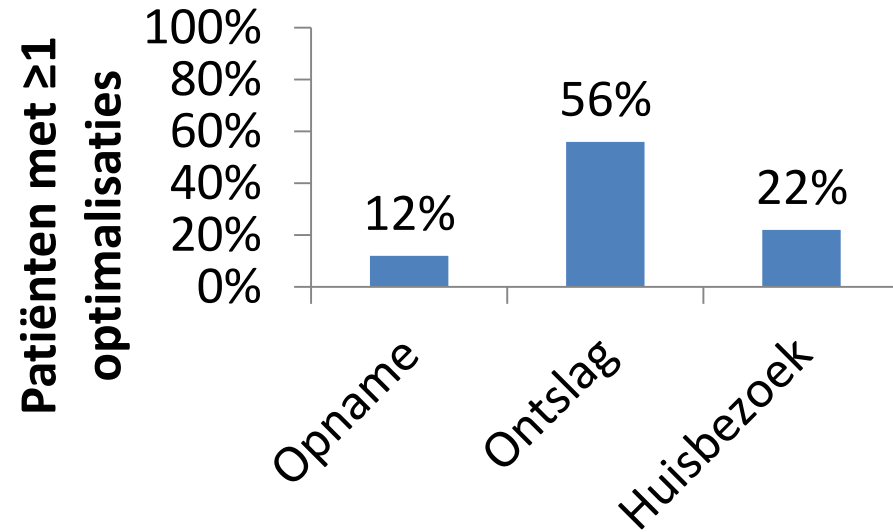
- Kennis over gewijzigde medicatie ($p < 0,001$)
- Patiënten zijn tevredener over hun medicatie ($p < 0,001$)

Resultaten: in de keten

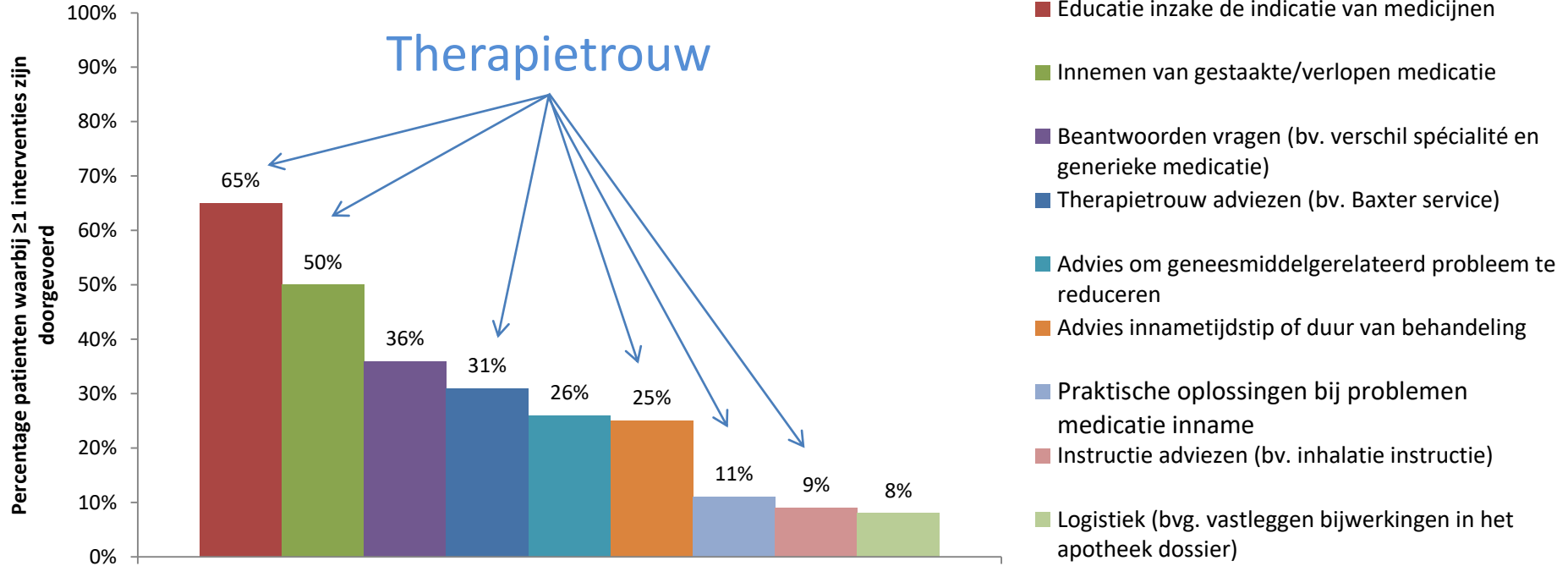
Discrepanties

Optimalisaties

Resultaten: Huisbezoeken

Discussie

- Implementatiestudie
 - Draaiboek beschikbaar
- Doorontwikkeling
 - Samenwerking met wijkverpleegkundige
 - Signaleert GGP, inclusief therapietrouw

Take home message

- Transmurale samenwerking: veiligheid en therapietrouw in de keten verhogen
 - Pas teach back toe
 - Patiënten hebben meer begeleiding nodig na ontslag
 - Zoek de samenwerking op in de keten

Projectleden

- **Mw. drs. S. Daliri**, apotheker-onderzoeker OLVG-West en BovenIJ
- **Mw. dr. M.C.W. van Buul-Gast**, ziekenhuisapotheker, BovenIJ ziekenhuis
- **Mw. dr. J.G. Hugtenburg**, openbaar apotheker, universitair Hoofddocent KFA VUmc
- **Dhr. dr. B.J.F van den Bemt**, apotheker, klinisch farmacoloog Sint Maartenskliniek
- **Dhr. drs. B. de Dood**, directeur externe betrekkingen, Farmaceutisch Bureau Amsterdam
- **Dhr. dr. M.J. Kooij**, openbaar apotheker Service apotheek Koning
- **Dhr. H. Klein Tiessink**, senior beleidsmedewerker & programmacoördinator Cliëntenbelang Amsterdam
- **Dhr. dr. D. Koetsier**, huisarts, praktijk Jonker/Koetsier, Amsterdam
- **Dhr. dr. S.E. Dohmen**, internist-oncoloog BovenIJ ziekenhuis, Amsterdam
- **Mw. S. van Berlo**, beleidsadviseur Strategie, Kwaliteit en Innovatie Cordaan
- **Mw. drs. H. Gomes**, openbaar apotheker Kinker Kring-apotheek, Amsterdam
- **Dhr. drs. P. Simon**, openbaar apotheker Apotheek Wittop Koning, Amsterdam
- **Dhr. drs. L. Rappange**, openbaar apotheker Nieuwendammer, Amsterdam

Vragen?

Medicatiegerelateerde heropnames <30 dagen

- Dhr: doorgeschoten INR, fors hematoom
 - Stop cumarine (was gestart bij recente longembolie)
 - Bij ontslag niet herstart, op poli eveneens niet
 - Heropname: beiderzijds longembolie
-
- Dhr: duizelig bij opname
 - Stop tamsulosine
 - Heropname: dhr blijkt medicatie nog te gebruiken
 - Thuis een ander geneesmiddel gestaakt

Resultaten: tevredenheid

61% patiënten zouden bij een nieuwe ziekenhuisopname nog een huisbezoek willen ontvangen

“Een huisbezoek lijkt mij alleen nuttig als er gigantische wijzigingen plaatsvinden in mijn medicatie.”

98% apotheken zouden de huisbezoeken willen implementeren voor hoog-risico patiënten (passende vergoeding)

“Het huisbezoek kost veel tijd; een redelijke vergoeding is wel gewenst.”

Medicatiegerelateerde heropnames

- Prevalentie: 4% – 67%, mediaan 20%
- Vermijdbaarheid: 14% - 76%, mediaan 44%

Resultaten: patiëntkarakteristieken

	Controlegroep (n=234)	Interventiegroep (n=222)
Man (%)	130 (56)	124 (56)
Gemiddelde leeftijd (SD)	71 (12)	70 (13)
Autochtoon (%)	169 (72)	166 (75)
Acute opnames (%)	213 (91)	201 (91)
Opnameduur (SD)	8	8
Aantal medicijnen (SD)	10	10
Alleenwonend (%)	107 (48)	83 (37)

- Geen verschil in ziekenhuis, afdelingen, opleidingsniveau, hulp bij medicijnen, inschatting gezondheid
- 197 huisbezoeken door eigen apotheek

Resultaten: tevredenheid

88% van de patiënten vonden
het huisbezoek zinvol

“Natuurlijk vond ik het huisbezoek hartstikke goed, anders was de metoprolol nooit verlaagd en was ik niet lekker geweest!”

90% van de apothekers vonden
het huisbezoek zinvol

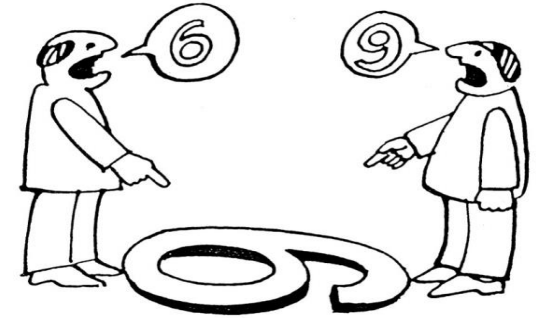
“Het is van belang om te zien hoe patiënten omgaan met een wijziging in hun medicatie en hoe zij dit thuis toepassen.”

Continuïteit van zorg?

Methode: teach back

- Check of de patiënt het heeft begrepen
- EN of zorgverlener het goed heeft uitgelegd

- **Teach back methode:**
- *op een respectvolle manier vragen of de patient in zijn eigen woorden kan vertellen hoe hij zijn medicatie gaat gebruiken*
- ↑ kennis, ↑ therapietrouw medicatie en dieet